

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 21
The Central Elections Committee for the 21st Knesset

Justice Hanan Melcer
Deputy President of the Supreme Court
Chairman of the Central Elections
Committee

القاضي حنان ملتسر
نائب رئيس المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט חנן מלצר
המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תר"מ 194/21

- העותרים
1. ד"ר אפרים משה
  2. סיעת הצעירים והסביבה

נגד

- המשיבים:
1. רוז קינסטליך
  2. עידן מזרחי
  3. סיעת הירוקים והצעירים

עתירה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

בשם העותרים: עו"ד יעקב עוז

בשם המשיבים: עו"ד צחי אלימלך

החלטה

1. בפני עתירה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: חוק דרכי תעמולה), בגדרה התבקשתי להורות למשיבים שלא לשלם כסף או שווה כסף לבוחרים, פעילות שנטען שהיא מהווה עבירה לפי סעיף 188(1) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן: חוק הבחירות לרשויות), וכן להטיל על המשיבים קנס והוצאות משפט.

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

2. בתחילה הוגשה העתירה ליושב ראש ועדת הבחירות האזורית מרכז דרום, כב' הנשיא א' טל, אשר עם קבלתה הורה על מתן תשובות המשיבים לעתירה.

לאחר עיון בתשובות המשיבים, ובהתאם לסעיף 17ד(ב) לחוק דרכי תעמולה – הועברה העתירה לדיון בפני, נוכח היעדר סמכות עניינית ליושב ראש ועדת בחירות אזורית, לדון בצווים למניעת עבירות לפי חוק הבחירות לרשויות (ראו: סעיפים 17ב(א) ו-17ד(א) לחוק דרכי תעמולה).

3. לאחר עיון במכלול החומר שבפני, מצאתי שדין העתירה להידחות, שכן לא מצאתי שהעותרים הרימו בשלב זה את נטל ההוכחה הנדרש להוכחת עבירת שוחד בחירות לפי סעיף 188(1) לחוק הבחירות לרשויות.

אביא נימוקי לתוצאה זו מיד בסמוך ובתמצית, וזאת נוכח העובדה כי הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות מתקיימות היום.

4. העותרים, המתמודדים למועצת עיריית ראשון לציון, טוענים כי המשיבים, המתמודדים לראשות ולמועצת העירייה האמורה, מציעים תשלום ותמריצים לטלפנים הקוראים לבוחרים להצביע, וכי בידם הקלטה, בקולו של המשיב 2, המוכיחה זאת. לטענת העותרים פעילות זו מהווה עבירה לפי סעיף 188(1) לחוק הבחירות לרשויות, ומשכך, במקביל להגשת תלונה במשטרה, התבקשתי ליתן צו האוסר פעילות זו.

5. המשיבים טענו תחילה בתגובה, כטענת סף, כי לטעמם קטע הקול איננו קביל משפטית. בנוסף, נטען כי לשיטתם הפעילות המיוחסת להם איננה מהווה עבירה לפי סעיף 188(1) לחוק הבחירות לרשויות, שכן אין בה כל הצעת תשלום, בכסף או בשווה כסף לבוחרים, אלא תוספת תשלום (מעין "בונוס") לעובדיהם, שתפקידם להמריץ את הבוחרים להגיע לקלפיות.

6. העותרים, אשר השיבו לתגובת המשיבים, בהתאם לרשות שניתנה להם, ביקשו לדחות את טענות הסף של המשיבים, שכן לטענתם קטע הקול הופץ ברשתות החברתיות. עוד טענו העותרים כי עבירת שוחד בחירות משתרעת גם על מי שמציע תשלום לצד ג', כדי להשפיע על בוחר להצביע, ולכן מדובר בעבירה, ולסיכום טענו העותרים כי בהתאם להנחיות מבקר המדינה, התניית תשלום לנותני שירותים או לעובדים, בהצלחה בבחירות היא אסורה.

7. המשיבים הגיבו לתשובת העותרים הנ"ל, וטענו בקצרה כי תשובת העותרים מהווה הרחבת חזית אסורה, ולכן אין לקבלה, וכן טענו כי מהתגובה עולה שהעותרים חזרו בהם מהטענה כי המשיבים הבטיחו תשלום לבוחרים, ולכן יש לדחות את העתירה.

אעבור איפוא עתה לדיון במישור הנורמטיבי.

עמוד 2 מתוך 4

8. הוראות סעיף 88(1) ו-(2) לחוק הבחירות לרשויות מורות כדלהלן:

"88. (1) הנותן או המציע שוחד על מנת להשפיע על בוחר להצביע או להימנע מהצביע בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת;
 (2) המקבל או המסכים לקבל שוחד, לעצמו או לאדם אחר, כדי שיצביע או יימנע מהצביע בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת;
 ....
 דינו – מאסר חמש שנים או קנס 20,000 לירות."

9. סעיף 89 לחוק הבחירות לרשויות מבהיר ומרחיב את האמור בסעיף 88 הנ"ל. כך היא הוראת הסעיף:

"89. אין נפקא מינה בשוחד –
 (1) אם היה כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת, למעט הובלת הבוחר בכלי רכב אל מקום הקלפי וממנו לצורך הצבעתו;
 (2) אם היה בעד פעולה של הלוקח עצמו או בעד השפעתו על פעולת אדם אחר;
 (3) אם ניתן מידי הנותן או באמצעות אדם אחר, אם ניתן לידי הלוקח או בשביל הלוקח לידי אדם אחר, אם ניתן מתחילה או בדיעבד, ואם הנהנה מן השוחד היה הלוקח או אדם אחר."

10. ב-תב"כ 5/16 אושעיה נ' בניזרי (16.12.2002), קבע השופט (כתוארו דאז) מ' חשין, כי תכליתם של הסעיפים הנ"ל, הוא לאסור על אמצעים העלולים לשבש את דעתם של הבוחרים (פסקה 10, שם), וכי עקרון היסוד הוא כי: "הבוחר – כל בוחר – ישקול בדעתו רק, ואך ורק, שיקולים ראויים, וכי בהלכו בדרך זה יחליט עבור מי ועבור מה יבחר. ומי אשר ינסה להשפיע על בוחרים בכוח בדרכים שאינם לגיטימיות, יעבור על לאו שבחוק וייעשה בו כאשר ראוי שיעשה במי שעבר על חוק" (פסקה 13, שם).

דברים אלו מקובלים אף עליי. עם זאת העותרים לא עמדו בשלב זה בנטל להוכיח כי תשלום הבונוס לפעילים, הממריצים את הבוחרים, מהווה שוחד בחירות, שנועד לשבש את דעתם של הבוחרים, או להסיט את הבוחרים לפעול בניגוד לדעתם.

11. מובן שאין בהחלטתי זו כדי לקבוע מסמרות לגבי הממצאים והראיות שימצאו בחקירת המשטרה, בהתאם לתלונה שהוגשה.

יתר על כן לנוכח המסקנה אליה הגעתי – לא מצאתי להידרש לטענות הסף בדבר קבילותה של ההקלטה, וממילא אכיפת ההנחיות של מבקר המדינה בעניין מימון בחירות לרשויות, איננה

מצויה בסמכותי (השוו: תב"כ 8/20 הליכוד נ' העבודה (22.02.2015)), השופט (כתוארו דאז) ס' ג'ובראן).

12. העתירה נדחית איפוא. בנסיבות העניין – אין צו להוצאות.

ניתנה היום, כ"א בחשוון התשע"ט (30.10.2018).

חנן מלצר, שופט

**המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-21**

עמוד 4 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il